

van achten wij ons verplicht, de elders naar aanleiding van goede onderzoeken gegeven waarschuwing te herhalen. De redactie van het *Year book of Pediatrics*, die twijfel over de in discussie gebrachte samenhang verwerpt, rekent het onderzoek van D. S. CUNNING niet tot de goede (1949, bl. 252 en 1951, bl. 186). Onze bedoeling was stellig niet om met een mededeling te wachten totdat eventueel het aantal gevallen zo groot zou worden, dat wij een bijdrage zouden kunnen leveren, gelijkwaardig aan de onderzoeken welke in de Verenigde Staten konden worden verricht over de samenhang tussen poliomyelitis en mond- en keeloperaties, alsmede diphtherie-kinkhoest-inentingen.

Utrecht, 19 September 1952

G. D. HEMMES

H. H. C. STAPERT

(Discussie gesloten. REDACTIE).

### VERLAMMINGEN BIJ POLIOMYELITIS ACUTA

Op 15 Augustus kwam een 15-jarige jongen bij mij onder behandeling. Hij had koorts tussen 38 en 39°, lichte angina, hoofdpijn, spierpijnen en — wat later meer aandacht trok — nekpijn. De reflexen waren, ook de volgende dag, normaal, en er bestond geen symptoom van KERNIG. Op 18 Augustus waren alle verschijnselen verdwenen, ook de temperatuur was normaal geworden. Patiënt was een kwartier uit bed geweest, hetgeen hem niet goed was bevallen. De bedrust werd dus gehandhaafd. Op 20 Augustus kon patiënt de linker bovenarm niet gebruiken, hetgeen op een parese van de musculi deltoideus en pectoralis major bleek te berusten. De temperatuur was subfebril. Later vond de neuroloog, dat bovendien de musculus tibialis anticus van het rechter been paretisch was, hetgeen overigens geen hinder veroorzaakte.

Bij navraag bleek, dat patiënt reeds 18 Augustus, na mijn vertrek, over een gevoel van moeheid in zijn linker arm had geklaagd, hetgeen hij had toegeschreven aan het veelvuldig spelen met het koord van de bedschakelaar, dat links boven zijn hoofd hing. Men had gedacht, dat de toenemende klachten, die de volgende dag nog niet tot verlamningsverschijnselen waren uitgebreid, een gevolg waren van kou vatten.

Nu naar alle waarschijnlijkheid gevallen van kinderverlamming zonder typische verschijnselen onder het beeld van een eenvoudige influenza verlopen, dus ook zonder dat achteraf de juiste diagnose wordt gesteld, schijnt het juist iedere „griep” met grotere voorzichtigheid dan anders te behandelen. Op grond van bovenstaand ziektebeloop verdient het aanbeveling de rust in bed absoluut te doen zijn en onnodige bewegingen te verbieden. Dat bijna uitsluitend die spieren waren aangetast, die tijdens de „griep-periode” — zij het dan ook op enigszins abnormale wijze — veel in beweging waren geweest, wijst op de noodzaak om door zo intensief mogelijke rust ontstaan en uitbreiding van verlammingen te voorkomen. Zonder de bedschakelaar was de validiteit van deze jongen misschien niet in gevaar gekomen.

Velsen, Augustus 1952

A. J. VAN LEUSEN

### BEHANDELING VAN SPIERKRAMPEN IN DE ZWANGERSCHAP

Naar aanleiding van de herhaalde aanbeveling van kinine ter behandeling van beenkrampen tijdens de zwangerschap en bij oudere personen wil ik gaarne de aandacht vestigen op een eenvoudiger en natuurlijker behandeling welke wij reeds meer dan 12 jaren met succes toepassen.

De eenvoudige formule van  $\frac{\text{Na K}}{\text{Ca}}$  uit de spierfysiologie bracht ons er toe, door extra toediening van calcium deze spasmi tegen te gaan.

Gluconas of phosphas calcicus één tot drie maal daags één theelepel tijdens de maaltijden, is meestal voldoende om de krampen achterwege te doen blijven. In geval er 's nachts toch nog een enkele maal krampen ontstaan, doen twee theelepels gluconas of phosphas calcicus per os deze binnen 5 minuten verdwijnen.

Bovendien raad ik dergelijke patiënten aan, weinig citrusvruchten te gebruiken, daar volgens Amerikaanse berichten de kalkuitscheiding bij gebruik van citrusvruchten verhoogd zou zijn.

Steenwijk, 14 September 1952

A. HEUSDENS-WIERSUM

### KANUNNIK VAN DER PAELE

Naar aanleiding van het stukje van dr. DESNEUX moge ik het volgende opmerken: Het is spijtig, dat dr. DESNEUX mijn oorspronkelijke mededeling geheel en al als critiek heeft menen

te moeten zien. Dit is allerm minst de opzet geweest. Juist de interesse die de mededeling van dr. DESNEUX bij mij wekte, is de reden geweest dat ik het schilderij zelf ben gaan zien.

De eerste mededeling van dr. DESNEUX was wel zeer summier en maakte, dat ik daardoor niet anders dan onvoldoende geleid werd door de kennis en de kunde van de schrijver. Zijn uitvoerige publicatie, die later verscheen, was mij onbekend en was trouwens destijds nog niet verschenen.

De Kanunnik VAN DER PAELE heeft intussen bij de Nederlandse artsen belangstelling gewekt en wij kunnen er zeker van zijn, dat zij bij gelegenheid van een bezoek aan Brugge niet alleen als kunst-genieurs dit prachtige schilderij gaan zien, doch ook de petillante medische bijzonderheden niet willen missen. Daarin ligt de lof besloten die men dr. DESNEUX gaarne zal willen toezwaaien.

Amsterdam, 29 September 1952

H. T. DEELMAN

## BERICHTEN



### BUITENLAND

ENGELAND. — DE ARTS IN ZIJN ELEMENT. Onlangs heeft een anonus-specialist in de *Point of View*-reeks van de *Lancet* de algemene praktijk in donkere kleuren afgeschilderd. „So it is”, besloot hij, „that the queue for specialisation grows and grows, and those that at last sink into general practice are bitter and frustrated near-specialists, hating themselves and their job”. De reactie hierop bleef niet uit. Het nummer van 6 September (bl. 484 e.v.) geeft brieven van tal van huisartsen, die hun beroep met grote voldoening uitoefenen en deze voldoening zeer treffend onder woorden brengen. „General practice will still take many of the „good” doctors”.

— TOELATING VAN STUDENTEN VOOR DE GENEESKUNDIGE OPLEIDING. De medische scholen in Engeland laten niet meer leerlingen toe dan waarop zij als instelling zijn berekend (numerus clausus). University College te Londen bij voorbeeld heeft jaarlijks 60-70 plaatsen en staat voor de keuze uit 600 tot 800 candidaten. De *Lancet* van 30 Augustus (bl. 409) publiceert een rapport van de ervaringen, die deze instelling in de laatste jaren bij de keuze heeft opgedaan. De gegevens uit het schoolverleden van de candidaat bleken van meer waarde te zijn dan de resultaten van schriftelijke examens en „interviews”.

FINLAND. — ARTSEN NEMEN ONTSLAG. De assistenten van de rijksziekenhuizen te Helsinki hebben na lange, vergeefse onderhandelingen over verbetering van salaris op 20 Augustus hun taak neergelegd. Het besluit hiertoe was verscheiden weken van tevoren bekend gemaakt, terwijl de ontslagnemers voor een noodvoorziening zorg droegen. Na een week was op de basis van een salarisherziening de vrede gesloten (*Brit. med. J.*, 6 September 1952, bl. 556).

— OLYMPISCHE SPELEN. Ter gelegenheid van de Olympische Spelen is te Helsinki, in het Instituut voor Beroepshygiëne, een internationaal congres over sportgeneeskunde en sportfysiologie gehouden onder voorzitterschap van prof. PISONEN. Men besloot het volgende congres ter gelegenheid van de Olympische Spelen in Australië (1956) te organiseren (*Münch. med. Wschr.* 1952, kol. 1839).

VERENIGDE STATEN. — BESCHOUWINGEN OVER CHLOROPHYLL. De directeur van een gevangenis in een der Zuidelijke staten veroorlooft zijn gedetineerden niet chlorophyllpraeparaten (ook niet als tandpasta) te gebruiken, omdat hij vreest, dat reukeloze ontsnapt door bloedhonden niet meer kunnen worden opgespoord. De redacties van de *Journal of the American Medical Association* en van de *Lancet* zijn echter nog slechts half overtuigd van de wonderbaarlijke werking van chlorophyll, per os toegediend. En de bioloog vindt stof tot nadenken in de volgende regels in de *News Chronicle*:

The goat that reeks on yonder hill  
Has browsed all day on chlorophyll.

Deze verzen geven de redactie van de *Lancet* dan weer aanleiding tot de vraag: welke ongekende geuren zullen graseters verspreiden, indien hun chlorophyll in het voedsel wordt onthouden? (*Lancet*, 23 Aug, 1952, bl. 372). Maar veertien dagen later (blz. 492) tikt haar een inzender op de vingers. Chlorophyll in de natuur is niet in water oplosbaar, in tegenstelling tot het product der pharmaceutische industrie. Geiten en andere graseters hebben dus geen kans van chlorophyll als „deodorant” te profiteren.